

SALEMI KUUKIRI

AASTA MOTO:
RAHVAS KASVAB
RAAMATUGA

MAI 2025

ANABAPTISM 500

TOIVO PILLI

ANABAPTISM 500

Käesoleval aastal tähistatakse anabaptismi 500. juubelit. Jaanuaris 1525 ristisid mõned Zwingli järgijad üksteist nende enda usu tunnustamise peale. Ristimine toimus Felix Manzi kodus Zürichis, mitte kaugel kuulsast Grossmünsteri kirikust. See oli pöördelise tähtsusega sündmusi, sest need ärganud olid veendunud, et Piibli järgi ei ole lapseristimine päris-ristimine, ja tähtis on isiklikult väljendatud usk ja meeleparandus, mis ristimisega kaasneb.

Niinimetatud usuristimine on kahtlemata üks tunnusjoon, mis hilisemaid vabakogudusi, baptistid kaasa arvatud, selle 16. sajandi liikumisega ühendab. Kas baptismil ja anabaptismil on kokkupuutepunkte? Jah, on küll, kuigi ei saa väita, et baptistid oleksid välja kasvanud anabaptistidest, pigem oli baptismi pinnaseks inglise separatism 17. sajandi alguses, mis oma kultuuris ja kontekstis pöördus tagasi lihtsa jumalateenistuse, usuristimise ja pühakirja ellu rakendamise juurde, nii nagu need usklikud seda mõistsid. Aga kui 1609. aastal rajati Hollandis esimene baptistikogudus Inglismaalt põgenenud usupagulaste hulgas, siis oli neil kahtlemata suhtlust ja arutelusid kohalike mennoniitidega, anabaptistidega. Niisiis anabaptismi ja baptismi suhteid võiks kirjeldada sõnadega: ideedel on tiivad! Anabaptistid ja baptistid on hingesugulased.

Aga tagasi anabaptistide, ehk lihtsalt ristijateliikumise manu. Mis neid veel iseloomustab? Kõigepealt Jeesuse-kesksus. Ainult Jeesus Kristus ilmutab Jumala armu, mis inimest uuendab ja patud andeks annab. Ainult Jeesuse lunastustöö on tee Isa juurde, Püha Vaimu valgustusel. Selles mõttes on anabaptistid nõus traditsiooniliste usutunnustustega. Kuid nad lisavad midagi juurde! Nimelt, et usk peab muutuma nähtavaks kuulekuses ja praktilises eluviisis.

Kuulekus oli 16. sajandi ristijate jaoks oluline sõna. See tähendas loobumist oma minast, Jumala tahe alla painutamist. Kuid see ei olnud passiivne mitte-midagi-tegemine, vaid aktiivne Kristuse eeskuju järgimine. Jeesuse järgimine, Nachfolge Christi, ongi teine märksõna, mis ristijaid iseloomustab. See oligi praktiline jüngerlus. Kui tänapäeval mõeldakse jüngerluse all sageli peamiste usutõdede õppimist ja piiblisalmide meeldejätmist, siis anabaptistide jaoks tähendas see oma iseloomu kujundamist vaimuviljade poole, koguduses vendade ja õdede toetamist ja nende arvamuse kuuldavõtmist, heategemist ka vaenajatele.

Jüngerlus ja Kristuse-kesksus tähendas neile pool tuhat aastat meist varem elanud kristlastele veel midagi. Nimelt valmisolekut kannatada, nii nagu Kristus. Tõsi, anabaptiste vaenati ja umbes 2500 neist suri märtrisurma. Kuid olulisem nende jaoks oli samastumine Kristusega, Jeesus teed mööda käimine. „Kes ei võta oma risti ega järgne mulle, see ei ole mind väärt“, ütles Jeesus. (Mt 10:38) Ei ole teenija suurem oma isandast! Jüngrile on küllalt, et tema saab selliseks nagu ta õpetaja... (Mt 10:24) Kui kannatav Kristus on meie elus, siis saame me osa tema kannatustest, ega saa seda vältida – nii said asjast aru mitmed anabaptistid.

Anabaptistide ehk ristijate eeskuju on jätkuvalt oluline ja see on inspireerinud tänapäeval paljusid kristlasi. Koguduse ja osaduskonna tõsiseltvõtmine, raskuste ja kannatuste omaks tunnistamine Kristuse pärast, jüngerlus, mis väljendub tegelikus elus, inimese iseloomus ja tegudes – see kõik võib olla ja ongi oluliseks meeldetuletuseks meile, kes soovime olla Jeesuse järelkäijad 21. sajandil.

PASTOR TOIVO

TEGEMISI JA TEATEID

LASTEKIRIKU VÄLJASÕIT JA LÕPETAMINE

Salemi lastekiriku kevadine **väljasõit toimub 24. mail** Elistvere loomaparki. **Registreeru hiljemalt 17. mail** Salemi FB grupis. Küsimuste korral pöördu Ene-Ly või Mari-Ly Roosimaa poole.

Lastekiriku sellekevadine **lõpetamine 25. mail**.

SALEMI KORISTUSPÄEV

Laupäeval, **31. mail**, pärast sõna- ja palvehommikut, algusega **kell 11** toimub Salemi kirikus koristuspäev. Koristame kiriku ruume ja ümbrust. Plaanis on koos talgutada mõned tunnid ning seejärel olla osaduses kaetud laua ääres.

KIRIKUTE ÖÖ

Tänavu on kirikute öö **6. juunil**. Tartu kirikute uksed on avatud **kell 18–24**. Kirikute öö on heaks võimaluseks kutsuda inimesi, kes tavaliselt kirikusse ei tule ning tutvustada neile koguduse elu – kes me oleme ja mida me usume. Kui oled koguduse liige, siis tule ja aita kaasa, et inimestega vestelda!

KOGUDUSE AASTAPÄEV

Salemi koguduse **106. aastapäeva jumalateenistus toimub 15. juunil kell 11**. Meie külalisteks on vennad ja õed Tallinna Kalju kogudusest. Jutlustab pastor Tarmo Lige ja kaasa teenivad Kalju koguduse muusikud. Tule ise ja võta sõber kaasa! Tähistame Jumala head tööd!

KALMISTUPÜHA

Tartu vabakoguduste kalmistupüha toimub **22. juunil kell 16** Põllu tänavana kalmistul. Tänuликus meeles mälestame neid, kes on eele läinud. Asetame küünlad Tartus teeninud vaimulike haudadele.

VÄIKESE KIRIKUMUUSIKA FESTIVALI AVAKONTSERT

Selgi aastal toimub Salemi kirikus koostöös Pille Lille Muusikute Fondiga Väike kirikumuusika festival, mis koosneb kolmest suvisest kontserditst. Esimene neist toimub **15. juunil kell 19**. Musitseerivad Aare Saal (bariton), Olga Kulikova (klaver). Kavas Mozart, Bizet, Ernesaks, Tüرنpu ja teisi heliloojaid.

SUVELAAGRID

Meie koguduse elu puudutavad sel suvel vähemalt kaks toredat laagrit. Salemi ja Mooste ühine **lastelaager** toimub **11.-13. juulil** Mooste palvela juures.

Koguduse laager Nuutsakul leiab aset **8.-10. augustil**. Palveta nende ettevõtmiste kordamineku eest! Broneeri aeg oma kalendris, et osaleda!

LEIA 17 ERINEVUST

SÜNNIPÄEVAD MAIS

3 Edite Supe

5 Katrin Pai

8 Merili Kauküla
Eneli Kirs
Kersti Tomusk

11 Irina Paasoja

12 Anni Leosk
Maie Raave
Anneli Salumets

13 Argo Anni
Tarmo Koit

16 Sulev Hernits
Kairi Tanna

17 Fanny-Dhelia Pajuste

Piret Talv 18

Mai Roots 22

Aaro Pöder
Mart Raid 25

Ülle Uibo-Lanto 27

Renata Volkov 28

Rein Metsur 30

Hedvig Luude 31

PALVETAME

PALVETAME EAKATE EEST. Palvetame, et eakatel oleks elurõõmu ja teenimise jõudu. Palvetame ka nende eest, kes on haiged või nõrgad. Külasta neid, kes Salemi liikmetest on hooldekodus! Hiljuti asus Elurinngikeskusesse elama koguduse õde Aime Järv.

PALVETA, ET JÕUAKSIME EVANGEELSELT UUTE INIMESTENI. Et me ei sulguks endasse, vaid elaksime kristlikku usku välja kõikjal, kuhu Jumal meid saadab. Et Jumal annaks meile igaühele oskust õigel hetkel pakkuda oma sõpradele võimalust palvetada ja usalduses Kristuse poole pöörduda.

PALVETAME SALEMI NOORTE EEST. Palvetame nende eest, kes aitavad Salemi noortetööd teha. Palvetame, et noortekate osadus teeniks usus ja iseloomus kasvamise eesmärke.

PALVETAME LASTEKIRIKULE ÕNNISTUST. Palvetame, et lastetöö meeskonnal oleks rõõmu ja jõudu ning nad leiaks veel lisaks häid kaastöölisi.

PALVETAME MAAILMA SÕJAKOLLETES ELAVATE INIMESTE EEST. Palvetame eriliselt sealsetele kogudustele ja kristlastele jõudu kuulutada Kristuse lunastavat väge ja olla inimestele toeks.

PALVETAME PALVEPARTNERI EEST. Salemi palvepartneri, Kalju koguduse aastapäeval jutlustab Urmas Roosimaa. Palvetame õnnistust nii Kalju koguduse tähtpäeva üle kui ka pastor Urmas Roosimaa sõnumi heaks.

PALVETAME EKB LIIDU TÖÖ EEST. Eriti EKB liidu presidendi Gunnar Kotieseni, asepresidendi Tarmo Lige, peasekretäri Sven-Joonatan Siibaku ja vanematekogu esimehe Leho Paldre eest. Palvetame Lõuna-Eesti piirkonna juhi Margus Kase eest.

Kui sinu palvetele on vastatud või oled märganud Jumala tegevust oma elus, kirjuta väike tunnistus Salemi kuukirja jaoks ja saada toivo@salem.ee. See võib tugevdada paljude usku ja tuua rõõmu lugejatele. See on ka üks viis, kuidas väljendada tänu Jumalale.

Aitäh!

KONTAKT

PASTOR TOIVO PILLI

toivo@salem.ee
511 8691

PASTOR URMAS ROOSIMAA

urmas@salem.ee
5557 6555

TARTU SALEMI BAPTISTIKOGUDUS

E-post: salem@salem.ee
Telefon: 734 3664
Address: Kalevi 76 Tartu 50104
SEB pank: EE461010152001809009
Swedbank: EE832200221005109196

Annetuse selgitusse märkida „Annetus“ ning tulumaksust mahaarvamiseks palume lisada oma isikukood.

Järgmiste Salemi kuukirjade ettepanekud ja arvamused saata salem@salem.ee

Koostaja: Toivo Pilli
Kujundajad: Kertu Rajando
Roland Rose

JUMALATEENISTUSED

PÜHAPÄEVITI KELL 11

Pühaõhtusöömaaeg iga kuu esimesel pühapäeval.

	Juhatab	Jutlustab	Muusika
04.05	Toivo Pilli	Urmas Roosimaa	Ühislaulid
	<i>Emadepäev</i>		
11.05	Urmas Roosimaa	Toivo Pilli	Tiina ja lapsed
18.05	Toivo Pilli	Hannes Keernik	Ühislaulud
25.05	Ilmar Sirkel	Roland Roose	Ühislaulud
01.06	Harli Jürgenson	Sulev Kivastik Urmas Roosimaa	Ülistuskoor
08.06	Aarne Pöder	Einike Pilli	Tobiase projekt

NOORTEÕHTUD

REEDETI KELL 19

Rohkem teavet FB lehel
„Tartu Salemi Noored“.

SÕNA JA PALVE ÕHTUD

NELJAPÄEVITI KELL 18

Sõnum

08.05	Toivo Pilli
15.05	Urmas Roosimaa
22.05	Sulev Kivastik
29.05	Harli Jürgenson
05.06	Adu Saar

* Võimalikud muudatused kavas.

SÕNA JA PALVE HOMMIKUD

Laupäeviti kell 10
Salemi kiriku peasaalis.

LISAINFO

Koguduse veebilehel,
e-kirjade listis ja FB lehel
„Tartu Salemi Baptistikogudus“.